

Čo Písmo učí o krstoch

Ten, kto uverí a pokrstí sa, bude spasený; a kto neuverí, bude odsúdený.

Marek 16:16

Ako píšeme v predchádzajúcom článku, krst je jedným z dvoch ustanovení, ktoré sú dané a prikázané Pánom Ježišom Kristom. V tomto verši, rovnako ako v Matúš 28:19, sa krstom myslí krst ponorením do vody. V článku sa budeme zamýšľať nad posolstvom, ktoré je obsiahnuté vo verši Marek 16:16.

Úvod

Pri našich úvahách nesmieme spustiť zo zreteľa, že vždy musíme podľa kontextu príslušného miesta Písma rozlišovať, či ide o doslovný alebo prenesený význam pôvodného gréckeho slova *baptizó*

(krstiť, pokrstiť). Doslovný význam (*ponoriť*

) poukazuje na spôsob uskutočnenia krstu ako náboženského obradu, na technickú stránku jeho realizácie. Prenesený význam (*stotožniť, zjednotiť*

) poukazuje na zmenu identity (čo sa zmenilo) a príčina zmeny identity je daná kontextom príslušného miesta alebo kontextom všetkých písiem Nového zákona (kto/čo je do koho/čoho ponorený alebo s kým/čím zjednotený)

A)

.

V niektorých cirkvách sa Marek 16:16 chápe ako návod a krst sa považuje za skutok/akt, ktorým sme spasení. V ich chápaní je krst považovaný za nutnú, ale aj za postačujúcu podmienku spasenia. Takýto postoj je však v rozpore s učením celého Písma o spôsobe, akým je človek spasený: Je to len milosťou z viery v osobu a dielo Ježiša Krista (napr. Efezským 2:8-9). Písmo si však neprotirečí, niet v ňom rozporu, lebo je Božím slovom – a Boh si neprotirečí, nie je v rozpore sám so sebou (Jakub 1:17). Preto východiskom nasledujúcej úvahy o tomto verši je presvedčenie, že ani Marek 16:16 nie je v rozpore ani s jedným veršom Písma, a tým ani s Efezským 2:8-9.

Spasenie z viery

Najprv si povieme, prečo spasenie nie je z krstu (aktu pokrstenia)

Uvedomme si, že ak by krst bol podmienkou spasenia, potom zločinec, ktorý bol ukrižovaný s Ježišom a v Ježiša uveril, by nebol zachránený. Pán Ježiš by mu nebol povedal: „... *Amen ti hovorím, dnes budeš so mnou v raji*

“ (Lukáš 23:40). Už toto miesto utvrdzuje v tom, že akt krstu nie je podmienkou pre spasenie, lebo keď jeden bol spasený bez krstu, tak to platí aj pre všetkých ostatných. Božia spravodlivosť je rovnaká pre všetkých ľudí.

Ten, kto uverí a pokrstí sa, bude spasený... Prvá časť verša Marek 16:16 netvrdí, že kto uverí, ale sa nepokrstí, spasený nebude.

... a kto neuverí, bude odsúdený. Druhá časť tohto verša hovorí o tom, že jediným dôvodom odsúdenia je nevier, neuverenie. Kto neuverí, aj keby sa dal pokrstiť, bude odsúdený – odsúdený do večného zatratenia. Kto neuverí v Božieho Syna, zomrie vo svojich hriechoch. Tak to hovoril aj Pán Ježiš Židom (Ján 8:24).

Odsúdenie nie je preto, že chýba krst, ale preto, že chýba viera. Písmo nehovorí, že kto sa nepokrstí, bude odsúdený. Hovorí, že odsúdený bude ten, kto neuverí. Tak učil Ježiš svojich učeníkov: „*Kto verí v neho (Božieho Syna), nebude odsúdený, ale ten, kto neverí, už je odsúdený, lebo neuveril v meno jednorodeného Božieho Syna*“ (Ján 3:18 – čítaj aj 16-17).

Spasenie je iba z viery (uverenia) v Božieho Syna

Z veršov, ktoré hovoria o tom, že spasenie je iba zo samotnej viery, uvedieme len niektoré. Okrem citovaného miesta Ján 3:18 to bude Efezským 2:8-9 („Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil.“) a Rímskym 4:23-25 („*A nie je to napísané iba pre neho [Abraháma], že sa mu počítalo [viera za spravodlivosť], ale aj pre nás, ktorým sa má počítať, nám veriacim na toho, ktorý vzkriesil Ježiša, nášho Pána, z mŕtvych, ktorý bol vydaný pre naše hriechy a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie.*“).

Písmo v celom svojom rozsahu zjavuje, že základom vzťahu človeka s Bohom je viera. Tento vzťah má dve stránky. Z pozitívnej stránky: Boh je bohatý vo svojej milosti voči tým, ktorí v neho veria (Rímskym 10:12; Efezským 2:4) – Božia priazeň je umožnená len vierou v neho. Z druhej, negatívnej stránky, Boh odmieta/neprijíma žiaden iný základ, z ktorého by sme mohli k Bohu pristupovať. Najviac je táto skutočnosť zdôraznená v liste Židom: „*A bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu. Lebo ten, kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je, a že tým, ktorí ho horlivo hľadajú, je odplatiteľom*“ (11:6).

Veľmi často sú ľudia vedení k tomu, aby sa páčili Bohu svojimi dobrými skutkami, alebo sú sami o sebe presvedčení, že pred Bohom obstoja svojimi „dobrými skutkami“. Žiaden skutok bez viery však pre Boha nie je prijateľný (Rímskym 14:22-23) – a pod vierou sa myslí viera v Boha. Preto ani spasenie nie je z ľudských zásluh, nie je zo skutkov. Ľudské skutky ako základ spasenia sú vylúčené! Pozri Rímskym 3. kapitolu, hlavne verše 19-20. Pre vieru nie je alternatíva! Tak je to aj v prvej časti verša Marek 16:16 („*Ten, kto uverí a pokrstí sa, bude spasený*“). Krst je v ňom akoby zabalený do viery a je s vierou nerozlučne spojený. Poradie v tomto verši je: Najprv viera a až potom krst – poukazuje na to spojka „a“, ktorá v tejto vete slúži ako priradovacia, zlučovacia

spojka. Najprv človek potrebuje v Boha uveriť, mať vieru v Boha, a potom má k nej pripojiť krst.

Doteraz sme ukázali, že spasenie je iba zo samotnej viery, a nie zo skutkov, a najprv viera a potom krst – samotný krst bez viery nezachraňuje („... *kto neuverí, bude odsúdený*“ – Marek 16:16). Ďalej ukážeme, aký je vzájomný vzťah medzi vierou, krstom a spasením.

Spravodlivosť z viery

Všetci Adamovi potomkovia sú hriešni. Pred Bohom sme všetci nespravodliví: „*ako je napísané: Nieto spravodlivého ani jedného*

“ (Rímskym 3:10 – čítaj aj verše 11-20), a preto nemáme k nemu prístup. Potrebujeme sa pred Bohom stať spravodlivými. Ako sme uviedli vyššie a ako uvádza 3. kapitola listu Rímskym, dosiahnuť spravodlivosť zo skutkov nie je možné. Spravodlivosť sa dosahuje z viery (Rímskym 3:21-22+24+26+30). Pritom výrazy byť ospravedlnený a byť spasený sú z hľadiska konečnej záchrany človeka a témy článku rovnocenné (synonymické).

Prvá požiadavka pre ospravedlnenie a spasenie je viera. Viera v čo? Viera je základ, z ktorého pristupujeme k Bohu. Ale nestačí veriť len v to, že Boh existuje. To robia aj démoni, ale sa trasú (Jakub 2:19). Inštrukcia Písma ide ďalej. Máme veriť v Boha, ktorý koná (Ján 3:16-17) – požaduje sa viera v Boha, ktorý vzkriesil Ježiša Krista z mŕtvych. Abrahám veril, že Boh má moc aj vzkriesiť z mŕtvych (Židom 11:19). Takáto viera na ospravedlnenie sa nepočítala len Abrahámovi (Rímskym 4. kapitola a hlavne verše 3 a 22-23), ale sa počíta aj nám, nám veriacim v toho, ktorý vzkriesil Ježiša, nášho Pána, z mŕtvych, ktorý bol vydaný pre naše

hriechy a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie (Rímskym 4:24-25). Na ospravedlnenie a spasenie je potrebná takáto viera – viera vo vzkriesenie Ježiša z mŕtvych. Viera bez viery vo vzkriesenie Ježiša Krista z mŕtvych je márna viera (1. Korinským 15:14). Bez viery vo vzkriesenie Ježiša Krista je človek ešte stále mŕtvý pred Bohom a stratený v hrobe svojich hriechov (1. Korinským 15:17-19).

Apoštol Pavol v liste Rímskym píše o tom, ako človek môže byť zachránený pred odsúdením. Vo veršoch 10:8-10 uvádza, že na záchranu sú potrebné dve veci: Viera v srdci a vyznanie tejto viery ústami. Viera na ospravedlnenie sa zrodí v srdci počutím evanjelia^{B)} (10:14-18) – „*Tak teda viera z počutia a počutie skrze slovo Božie*“ (10:17). Aby sa človek obrátil k Bohu, mal v neho vieru, musí počuť evanjelium.

Viera k ospravedlneniu, viera k spaseniu teda vzniká v srdci počúvaním Božieho slova. Boh však od toho, kto v neho uveril, očakáva ešte ďalší krok. Tým je vyznanie alebo vyznávanie viery vo vzkrieseného Ježiša Krista z Nazareta, ktorá sa nachádza v jeho srdci: „(8) *Ale čo hovorí z viery spravodlivosť? Blízko teba je slovo, v твоjich ústach a v tvojom srdci. To jest to slovo viery, ktoré kážeme.*

(9)

Lebo keď vyznáš Pána Ježiša svojimi ústami a uveríš vo svojom srdci, že ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený

. (10)

Lebo srdcom sa verí na spravodlivosť, a ústami sa vyznáva na spasenie

„To, že sa viera v evanjelium Ježiša Krista naozaj usídlila v srdci, že srdce je plné pravdy slova evanjelia, sa prejaví vyznávaním ústami. Viera v srdci a jej vyznanie ústami idú nerozlučne spolu. Vyznanie ústami je prejav viery nachádzajúcej sa v srdci. Vyznanie bez viery sú len namemorované, prázdne, nič neprinášajúce slová. Až o takom človeku Písmo hovorí, že je spasený, ktorý verí v Boha a evanjelium celým srdcom a túto vieru vyznáva ústami.

Postavme teraz vedľa seba verš Marek 16:16 a Rímskym 10:10. Vo verši Marek 16:16 je viera spojená s krstom. V Rímskym 10:10 je viera spojená s vyznaním. Záver, ktorý dostávame porovnaním týchto veršov chápaných v ich kontexte, je, že krst je vyznanie. Je to vyznanie (svedectvo) viery skutkom! Krst je prejav a potvrdenie viery v evanjelium. Viera bez tohto prejavu nesvedčí o tom, že v srdci je v plnom rozsahu viera v evanjelium Ježiša Krista. Písmo od nasledovníkov Pána Ježiša Krista požaduje poslušnosť viery, viery v evanjelium a jej vyznanie, a to rovnako ako slovom, tak aj skutkom (Rímskym 15:15-19, hlavne verš 18).

Znova však pripomenieme, že spasení sme len a len z viery, ale z viery, ktorá nesie ovocie a súčasne sa prejavuje poslušnosťou Kristovi. Poslušnosť Kristovi je vlastne tiež ovocie viery v neho. Krst vo vode a vyznanie ústami viery sídliacej hlboko v srdci sú dôsledkom viery v evanjelium vzkrieseného Ježiša Krista. Viera je príčinou a vyznanie ústami a krst vo vode sú jej dôsledok.

Záverom môžeme povedať, že spasenie je z viery. Nie je podmienené krstom, ale je s krstom spojené v tom zmysle, že krst je vyznanie viery skutkom. Krst nie je podmienka spasenia, ale je samozrejماً súčasť potvrdenia a prejavu spasenia v Ježišovi Kristovi. Je vyznaním viery na spasenie, ktorú krstenec má už pred krstom. Je jej odozvou, jej prejavom a potvrdením.

Tak ako vyznanie viery ústami svedčí o viere, ktorá v srdci už je, tak aj krst ponorením svedčí o viere, ktorá už v srdci je. Aj jedno, aj druhé vieru v srdci potvrdzuje a svedčí o nej. Tak ako viera v srdci a jej vyznanie ústami idú spolu, tak spolu idú aj viera v srdci a krst ponorením vo vode.

Definitívne platí, že krst vo vode je prejav poslušnosti Kristovi a prejav nasledovania Pána Ježiša Krista. Pokrstením vo vode krstenec dáva najavo a prehlasuje, že uveril v Pána Ježiša Krista, je poslušný jeho nariadeniam a stáva sa jeho poslušným a verným nasledovníkom a učeníkom.

Pramene a poznámky

A) *Čo Písmo učí o krstoch – úvod*, Solas číslo 30, jar 2016, str. 19-25,

<http://casopis.solas.sk/vyucovanie/co-pismo-uci-o-krstoch-uvod>

B) *Uverenie v evanjelium*, Solas číslo 28, jeseň 2015, str. 22-28,

<http://casopis.solas.sk/vyucovanie/uverenie-v-evanjelium>

C) *V abrahámovskej viere*, *Solas* číslo 28, jeseň 2015, str. 11-14,

<http://casopis.solas.sk/vyucovanie/v-abrahamovskej-viere>

Článok bol revidovaný 4. septembra 2020